

Akció- és időterv a PSI- irányelv nemzeti adaptációjára

Az irányelv egyes rendelkezéseinek átültetése

www.ihm.hu

dr. Solymár Károly

Főosztályvezető-helyettes

ePSInet szeminárium, A38

2005. május 13.

Az implementáció általános kérdései

- Az elérendő cél és a célhoz vezető utak
- Az állam kötelezettségének mibenléte
- Átültetés \neq Fordítás
- 1 irányelv \neq 1 jogszabály
- Illeszkedés a nemzeti jogrendszerbe
- A jog mint végső eszköz

A PSI-irányelv általános jellemzői

- A tagállamok meglévő hozzáférési szabályaira épül (nem mondja meg, mi legyen hozzáférhető)
- Számos kivétel
- Szigorúbb szabályok lehetővé tétele

Az irányelvet átültető jogszabályok

- A személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.)
- Az Avtv.-t módosító 2005. évi XIX. törvény (kihirdetés: 2005. április 29., hatálybalépés: 2005. június 1.)
- Az elektronikus információszabadságról szóló törvénytervezet (közigazgatási egyeztetés alatt, az OGY elé benyújtás várható ideje: 2005 őszi ülészak)

Dokumentum és közérdekű adat

- Az irányelv dokumentum-fogalma: "(a) any content whatever its medium (written on paper or stored in electronic form or as a sound, visual or audio-visual recording); (b) any part of such content;"
- A közérdekű adat hatályos fogalma: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő, valamint a tevékenységére vonatkozó, a személyes adat fogalma alá nem eső adat;

Dokumentum és közérdekű adat

- **Az Avtv. módosult közérdekű adat-**
fogalma: „...bármilyen módon vagy
formában rögzített információ vagy
ismeret, függetlenül kezelésének módjától,
önálló vagy gyűjteményes jellegétől;”

Dokumentum és közérdekű adat

- Nem kötelező a dokumentum-fogalom átvétele (a létező tagállami rendszereket tiszteletben tartja az irányelv)
- Az irányelvi fogalom egyes elemeinek hasznosítása a közérdekű adat-fogalom módosításában
- Az irányelvi dokumentum-fogalom hibája: dokumentum=tartalom (document: any content...)
- A helyes megközelítés: adat és hordozó szétválasztása

A 3. cikk átültetése

- „Member States shall ensure that, where the re-use of documents held by public sector bodies is allowed, these documents shall be re-usable for commercial or non-commercial purposes in accordance with the conditions set out in Chapters III and IV. Where possible, documents shall be made available through electronic means”

A 3. cikk átültetése

- **61. § (1)** A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat **megismerje**, illetőleg **terjessze**.
- A terjesztés joga a kereskedelmi célú hasznosítást is magában foglalja
- Nincs célhoz kötöttség a közérdekű adatok megismerésénél és terjesztésénél
- Közérdekű adatok elektronikus közzététele: elektronikus információszabadságról szóló törvény

- Nincs új rezsim, az Avtv. megismerés iránti kérelmekre vonatkozó szabályai alkalmazandók
- Az Avtv. módosított rendelkezése: „20. § (1) A közérdekű adat megismerése iránt bárki – szóban, írásban vagy elektronikus úton – igényt nyújthat be. **(4.1 cikk)**
- (2) A közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.” **(4.2 cikk)**

- **Az igény megtagadására vonatkozó szabályok (**4.3 cikk**):** Avtv. módosított 20. § (6) bek.: „Az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival együtt, 8 napon belül írásban vagy – amennyiben az igényben elektronikus levelezési címét közölte – elektronikus úton értesíteni kell az igénylőt.”

Az 5. cikk átültetése

- Az irányelvi rendelkezés: „Public sector bodies shall make their documents available in any pre-existing format or language, through electronic means where possible and appropriate. This shall not imply an obligation...where this would involve disproportionate effort...”
- Módosított Avtv. 20. § (5) bek.: „Az adatigénylésnek közérthető formában és – amennyiben az aránytalan költséggel nem jár – az igénylő által kívánt technikai eszközzel, illetve módon kell eleget tenni...”
- Elektronikus információszabadság tv.: honlapon történő közzététele a közzétételi listákon szereplő adatoknak

6. cikk (Charging)

- Irányelv: a gyűjtés, előállítás, reprodukció, terjesztés költségei + ésszerű nyereség (reasonable return on investment)
- Magyar jog: a közérdekű adat ingyenes
- Módosított Avtv. 20. § (3) bek.: „...Az adatot kezelő szerv kizárólag a másolat készítéséért – legfeljebb az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően – állapíthat meg költségtérítést, amelynek összegét az igénylő kérésére előzetesen közölni kell.”

6. cikk (Charging)

- **Probléma:** jogszabályi szinten nem fogalmazódik meg a szerkesztett, hozzáadott értéket tartalmazó, magyarázatokkal ellátott stb. adatok közlésének esete
- **Egyszerű adatbázis:** közérdekű adat (módosított Avtv.: „...függetlenül önálló vagy gyűjteményes jellegétől”)

7. cikk (Transparency)

- A közérdekű adat ingyenessége független attól, hogy egyszerű megismerésről, vagy kereskedelmi továbbhasznosításról beszélünk
- Az irányelv szerint a költségeket előzetesen közzé kell tenni
- Az Avtv. nem pontosan így fogalmaz, az „igénylő kérésére” kell közölni a költséget
- Az elektronikus információszabadság tv. elrendeli a másolatkészítés költségeinek közzétételét

8. cikk (Licences)

- **A közérdekű adatok és a szerzői jogi védelem**
- **Szjt. 1. § (4) Nem tartoznak e törvény védelme alá a jogszabályok, az állami irányítás egyéb jogi eszközei, a bírósági vagy hatósági határozatok, a hatósági vagy más hivatalos közlemények és az ügyiratok, valamint a jogszabállyal kötelezővé tett szabványok és más hasonló rendelkezések.**
- **Az adatbázisok szerzői jogi és kapcsolódó jogi védelme**
- **62. § (5) „Nem kötelező az adatbázis felhasználására vonatkozó szerződés írásba foglalása az adatbázis műpéldányának a kereskedelmi forgalomban történő megszerzése esetén.” (minden más esetben írásban!)**

8. cikk (Licences)

- Elektronikus formában elérhető és megköthető standard felhasználási szerződések
- Törvény az elektronikus információszabadságról – a közfeladatot ellátó szerv kezelésében lévő közérdekű adatok felhasználására, hasznosítására vonatkozó általános szerződési feltételek kötelező elektronikus közzététele;
- Elektronikus szerződéskötés – legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírás

9. Cikk – A közérdekű adatok kereshetővé tétele

- **KIKERES** rendszer
- -- 1113/2000. (XII.27.) számú kormányhatározat alapján
- -- a Miniszterelnöki Hivatal szolgáltatása
- **Törvénytervezet az elektronikus információszabadságról**
- **központi elektronikus jegyzék:** közérdekű adatokat tartalmazó honlapokra, fenntartott adatbázisokra, nyilvántartásokra vonatkozó leíró adatok
- **egységes közadatkereső rendszer:** közérdekű adatokhoz való egységes szempontok szerinti elektronikus hozzáférés és az adatok közötti keresés lehetősége

- A továbbhasznosítás feltételei nem lehetnek diszkriminatívak az összehasonlítható továbbhasznosítási kategóriákra (diszkriminatív jogi rendelkezés nincs)
- A közfeladatot ellátó szerv is ugyanolyan feltételekkel kapja a kereskedelmi tevékenységhez felhasznált adatot

11. Cikk – a kizárólagos jogot biztosító szerződések tilalma

- Léteznek-e ilyen szerződések? – megosztó vélemények
- A hatályos magyar jog alapján – ha vannak - jogszabályba ütköznek, tehát semmisek
- Egyenlőtlen feltételek
- Törvénytervezet az elektronikus információszabadságról:
 - azon közérdekű adatok hasznosítására irányuló szerződések listája, amelyekben a közfeladatot ellátó szerv az egyik szerződő fél;

Köszönöm a figyelmet!